วลัยกร สมรรถกร

ศิลปินสีน้ำออร์แกนิค เก็บ'ดอกไม้'ใส่ภาพ

ชีวิตทุกวันนี้อยู่ยากขึ้นทุกที เพราะธรรมชาติรอบข้างถูกทำลาย กลายเป็นผลกาวะ กัดกร่อนชีวิตด้วยกัน

เป็นเพราะขาดอกอัญชันแก้วนั้นที่จุดประกายให้เธอก้าวเข้าสู่โลกของสีน้ำจากธรรมชาติ

จากดอกอัญชัน เป็นพริกฝรั่ง กรรณิการ์ ช้องนางโคมญี่ปุ่น เฟื่องฟ้า กระดุมทอง พวงโกเมน ฝาง เตย ฟ้าทะลายโจร ฯลฯ

เกือบ 2 ปีแล้วที่เธอสนุกกับการค้นหาสีสันจากธรรมชาติ เนรมิตหน้ากระดาษสีขาวๆ ให้กลายเป็นงานสีน้ำพาสเทลหวานๆ จากการทดลองกรองคั้นดอกไม้หลากชนิดหลายสีมาใช้แทนสีเคมีจากหลอด

กระทั่งมีผลงานหนังสือ **นิยายภาพที่วาดด้วยสีน้ำจากดอกไม้ทั้งเล่ม ชื่อ "กล่องความทรงจำ"**

วลัยกร สมรรถกร หรือ **"ต้องการ"** เป็นศิลปินสีน้ำ จบจากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชาตกแต่งภายใน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

นกเงือกคอแดง

นกยูง

เสือ

ปลา

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทำงานด้านออกแบบตกแต่งภายในอยู่พักใหญ่ แต่รู้สึกว่าไม่ใช่ จึงหันมาทำงานด้านวาดการ์ตูน วาดภาพประกอบในหน้านิตยสารหลายๆ ฉบับ ที่โด่งดังเป็นที่รู้จักคือ วาดภาพประกอบเรื่อง "ความสุขของกะทิ" นวนิยายขนาดสั้นรางวัลซีไรต์ของ 2549 งามพรรณ เวชชาชีวะ

ทุกวันจันทร์เธอจะขับรถจากบ้านที่ปากช่องเข้ากรุงเทพฯ ทำหน้าที่เป็นอาจารย์พิเศษสอนวิชาวาดภาพประกอบนักศึกษาชั้นปี 2 และปี 3 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต

วันนี้ก็เช่นกัน แต่พิเศษตรงที่เธอมีกระเป๋าใบเขื่องบรรจุจานสี ควกบดยาอันน้อยๆ และกล่องทัพเพอร์แวร์บรรจุดอกไม้ ทั้งเฟื่องฟ้า พริกฝรั่ง อัญชัน กรรณิการ์ และลูกผักปรัง ที่เธอเก็บจากสวนภายในบ้านเมื่อเช้าวันก่อน เพื่อสาธิตการวาดภาพสีน้ำจากธรรมชาติ

อ.วลัยกรเล่าถึงวิธีการค้นหาดอกไม้ที่สามารถให้สีสันที่ต้องการว่า เริ่มจากลองเด็ดกลีบดอกขยี้ดูว่าให้สีหรือไม่ บางชนิดสามารถถีบและทาสดได้เลย เช่น "ลูกผักปรัง" บางชนิดต้องขยี้ใส่น้ำร้อน เช่น "ดอกอัญชัน" ที่ให้สีดีมาก ใช้กลีบดอกไม่กี่ดอกก็ได้สีน้ำเงินอย่างที่ต้องการแล้ว แต่บางดอกอย่าง "เฟื่องฟ้า" ไม่เคยคิดว่าจะให้สี ก็ใช้ได้ให้สีชมพูสวย หรือ "ช้องนาง" สีออกม่วง ได้ออกมาเป็นม่วงอมน้ำตาล ส่วน "กุหลาบ" ที่น่าจะให้สีกลับใช้ไม่ได้ ได้เป็นสีน้ำตาลๆ ทั้งหมด

วลัยกร สมรรถกร

(จากซ้าย) เฟื่องฟ้า อัญชัน กรรณิการ์ พริกฝรั่ง และลูกผักปรัง

บางชนิดจะใช้วิธีการต้ม เช่น เปลือก "ฝาง" ให้สีแดง ส่วน "กระดุมทอง" ดอกน้อยๆ สีเหลือง นิยมใช้ชงเป็นชาสมุนไพรป้องกันความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคหัวใจ ให้สีเหลือง รวมทั้งสมุนไพรสีชมปื่อย่าง "ฟ้าทะลายโจร" นั้นก็ให้สีเขียว

ศิลปินสีออร์แกนิคเล่าถึงที่มาของการหันมาศึกษาสีจากธรรมชาติ ซึ่งเป็นจุดพลิกผันครั้งสำคัญในชีวิตว่า มาจากการที่เธอป่วยเป็นโรคมะเร็ง

...จากไฝเม็ดใหญ่ที่บริเวณข้อมือ พอตัดไฝออกแล้วหมอเอาชิ้นเนื้อไปตรวจพบว่าเป็นมะเร็ง ต้องตัดต่อมน้ำเหลืองทางซีกขวาทิ้ง ด้วยเนื้อบริเวณที่เป็นออกแล้วเอาเนื้อที่ขาไปปะ ร่างกายซีกขวาใช้ไม่ได้ไปเดือนหนึ่ง

"ตอนนั้นจิตตกมาก เพื่อนแนะนำว่ามีหมอธรรมชาติบำบัดจากอินเดีย จึงไปหา-ไปเข้าคอร์สแล้วก็ได้เรียนรู้ว่า ข้าวของรอบตัวของเราที่ใช้อยู่ทุกวันนี้มีแต่สารเคมี ชีวิตเปลี่ยนไปเยอะ เริ่มหันไปหาสิ่งที่เป็นธรรมชาติ ทำอาหารกินเอง ปรากฏว่าถูกจริตมากกับเรื่องออร์แกนิค ตอนนั้นบ้านอยู่กรุงเทพฯ เลยชวนคุณแม่ขายบ้านไปซื้อที่ปลูกบ้านที่ปากช่อง ปลูกผักหญ้ากินเอง"

และแล้ว *"...ปกติที่บ้านจะเก็บมันฝรั่งบ้าง เก็บอะไรบ้างมาชงชา แต่วันนั้นเด็ดอัญชันใส่ในแก้วน้ำ เราใช้สีน้ำตลอดอยู่แล้ว คิดว่ามันจะต่างกันตรงไหน จึงลองดูแล้วก็พบว่าใช้ได้"* เธอเล่าพร้อมกับคลี่ยิ้ม *"หลังจากนั้น 2-3 อาทิตย์ พบว่าในหลุมจานสีซึ่งมีสีจากดอกอัญชันแห้งกรังอยู่กลับให้สีน้ำเงินที่เข้มขึ้นและมีหลายเฉดสี เป็นน้ำเงินปนเขียวบ้าง น้ำเงินอมฟ้าบ้าง นั่นเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้มองหาสีจากดอกไม้อื่นๆ*

ตอนนั้นคิดอะไรไม่ออกก็ลอง 'พริกฝรั่ง' เพราะตอนเด็กเคยเอามาขี้เล่นใช้แทนเล็อต หรืออย่างกลีบดอก 'โคมญี่ปุ่น' ให้สีชมพูแต่ไม่สดใส เราจึงทดลองไปเรื่อยๆ"

แม้กระทั่ง ผักปรังที่ปกติจะเด็ดยอดขึ้มน้ำพริก "ลูกผักปรัง" ก็ใช้เป็นสีจากธรรมชาติได้ หลังจากนั้นจึงเริ่มลองใช้สีเหล่านี้เขียนภาพประกอบในคอลัมน์แนะนำอาหารออร์แกนิคของตนเอง

ข้อดีของสีจากธรรมชาติคือ ไม่เป็นพิษ และลิ้นกินได้ด้วยซ้ำ แต่ข้อเสียคือ ความไม่คงทนของสี **แม้จะเก็บพ้นจากแสง แต่สีก็จะยังคงซีดลงไปเรื่อยๆ** เช่น พริกฝรั่งให้สีส้ม แต่เพียง 10 วันก็เปลี่ยนเป็นสีออกเนื้อ ฉะนั้นหลังจากวาดภาพเสร็จแล้วจึงต้องถ่ายรูปเก็บไว้

"ตอนแรกที่รู้ว่ามันจะซีดก็ทำใจไม่ได้อยู่วันสองวัน เพราะเสียดาย แต่มองอีกแง่หนึ่งก็เหมือนกับว่า ภาพเหล่านั้นมีชีวิต ซึ่งถ้าคิดได้อย่างนั้นเราก็สนุกกับมัน"

วลัยกรสาวภาพและบอกว่า อยากเขียนรูปชายเหมือนศิลปินสีน้ำท่านอื่นๆ แต่ไม่แน่ใจว่าลูกค้าจะรับได้หรือเปล่ากับสีของภาพที่จะเปลี่ยนไปเรื่อยๆ เคยไปขอความรู้จากอาจารย์ **ญาณวิทย์ กุญแจทอง** อาจารย์ประจำภาควิชาภาพพิมพ์ คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งศึกษาสีจากธรรมชาติมา 10 ปีแล้ว แต่เป็นภาพพิมพ์จากดอกไม้ ท่านบอกว่าสีจะซีดลงไปเรื่อยจนเป็นสีเอียโทน

แต่งานภาพพิมพ์กับสีน้ำก็ไม่เหมือนกันสักเท่าไร เพราะเป็นงานคนละประเภท อย่าง "ขมิ้น" ซึ่งใช้ในงานทอย้อม ให้สีเหลืองดีมาก แต่มาใช้กับงานสีน้ำไม่ได้ เพราะมี "ยาง"

ปัจจุบันจึงใช้ก้านดอก "กรรณิการ์" เป็นสีเหลือง ส่วนแม่สีอื่นๆ ถ้าเป็นสีแดง แม้ว้าแดงแท้ๆ อย่างคริมซัน เรด (Crimson Red) ยังไม่มี จะใช้เป็น "ฝาง" ที่ให้สีเกือบแดง หรือแดงอมชมพูจาก "พริกฝรั่ง" สีน้ำเงินใช้ "อัญชัน" และสีเขียวจาก "เตย" หรือ "ฟ้าทะลายโจร"

"สีที่ยังเป็นปัญหาคือ ดำ เพราะจะใช้มะเกลือหรือถ่านก็ไม่เหมาะเพราะมีผง จึงใช้สีจาก 'อัญชัน' เข้มๆ ซึ่งแม้จะเป็นสีที่มีการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด แต่ก็ยังควบคุมสีไม่ได้อยู่ดี เพราะไม่ได้ใช้สารเคมี แต่เป็นน้ำสีจากธรรมชาติจริงๆ"

ใครที่สนใจงานศิลปะ **วันเสาร์/อาทิตย์นี้ 2-3 พฤศจิกายนนี้** ร้านปันกัน โดย **มูลนิธิยุวพัฒน์** จัดงาน **"ศิลปะแห่งการแบ่งปัน" ครั้งที่ 2 ที่สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (ทีเค พาร์ค) ชั้น 8 ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์** จัดแสดงผลงานศิลปะของศิลปินชั้นแนวหน้าของเมืองไทย เช่น ศ.เกียรติคุณ ประหยัด พงษ์ดำ, วีรเดช พนมวัน ณ อยุธยา, วศินฤาษี สุพานิชวงกรชน์, มานิต ศรีวานิชภูมิ ฯลฯ รวมถึงผลงานศิลปะของเด็กๆ จากการประกวดผลงานศิลปะจากงานศิลปกรรมยุวพัฒน์ เพื่อนำรายได้ไปเป็นทุนการศึกษาแก่เด็กๆ ด้อยโอกาส **เปิดให้ประมูลผลงานของศิลปินเหล่านี้ในวันอาทิตย์ที่ 3 พฤศจิกายนนี้ เวลา 16.00 น. เป็นต้นไป**

หนึ่งในนั้นคือ งานสีน้ำจากธรรมชาติ ชุด "เรื่อนแม่วงก์" (4 ภาพ) นกเงือกคอแดง ปลา เสือ และนกยูง ของเธอ..."ต้องการ" วลัยกร สมรรถกร

พนิดา สงวนเสรีวานิช เรื่อง
รัชฎา บุลนิม ภาพ